

Mariusz Rozwadowski, Juliusz Piwowarski

Działania policji zmierzające do zapewnienia bezpieczeństwa uczestników wybranych rodzajów turystyki aktywnej

Kultura Bezpieczeństwa. Nauka-Praktyka-Refleksje nr 21, 210-221

2016

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

KULTURA BEZPIECZEŃSTWA
NAUKA – PRAKTYKA – REFLEKSJE
Nr 21, 2016 (210–221)

DZIAŁANIA POLICJI ZMIERZAJĄCE
DO ZAPEWNIENIA BEZPIECZEŃSTWA
UCZESTNIKÓW WYBRANYCH RODZAJÓW
TURYSTYKI AKTYWNEJ

POLICE ACTIONS AIMED AT ENSURING
THE SAFETY OF PARTICIPANTS
SELECTED TYPES OF ACTIVE TOURISM

MARIUSZ ROZWADOWSKI
JULIUSZ PIWOWARSKI

Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa Publicznego i Indywidualnego
„Apeiron” w Krakowie

ABSTRACT

The police is an institution obligated by law to ensure safety and public policy. In order to ensure the safety of participants in active tourism police should increase patrols on the roads, water reservoirs and the ski slopes, strict enforce the regulations in force on roads and waters, and to improve the safety on the ski slopes conduct preventive actions and control measures to ensure safe use of the slopes ski. Said catalog of measures will contribute to improving the safety of automobile tourism, and water skiing.

KEY WORDS

security, police, active tourism

ABSTRAKT

Policja jest instytucją zobligowaną prawem do zapewnienia bezpieczeństwa porządku publicznego. W celu zapewnienia bezpieczeństwa uczestnikom turystyki aktywnej Policja powinna zwiększyć ilość patroli na drogach, akwenach wodnych i stokach narciarskich, rygorystycznie egzekwować przestrzeganie przepisów obowiązujących na drogach i wodach, natomiast w zakresie poprawy bezpieczeństwa na stokach narciarskich prowadzić akcje profilaktyczne i kontrolne zmierzające do zapewnienia bezpiecznego użytkowania stoków narciarskich. Wymieniony katalog działań przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa turystyki samochodowej, wodnej i narciarskiej.

SŁOWA KLUCZOWE

bezpieczeństwo, Policja, turystyka aktywna

WSTĘP

Turystyka aktywna jest obecnie jedną z najprężniej rozwijających się form turystyki. Współcześnie odgrywa ona coraz większą rolę w aktywizacji gospodarczej regionów, sprzyja poznawaniu ciekawych zakątków Polski i świata. Turystyka aktywna jest rodzajem turystyki, w której głównym lub ważnym elementem wyjazdu jest podejmowanie szczególnych form aktywności rekreacyjnej. Uczestnikom turystyki samochodowej, wodnej czy narciarskiej zależy na bezpiecznym jej uprawianiu. Podstawową instytucją w państwie polskim, zobligowaną do ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz do utrzymywania bezpieczeństwa i porządku publicznego jest Policja¹. Zgodnie z art.1.pkt 2 ustawy o Policji do podstawowych zadań Policji należy „...ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego, w tym zapewnienie spokoju w miejscach publicznych oraz środkach publicznego transportu i komunikacji publicznej, w ruchu drogowym i na wodach przeznaczonych do powszechnego korzystania”² W jej gestii leży również

¹ Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz.U.1990,nr 30, poz.179, art. 1, pkt.1 - późn. zm.).

² Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz.U.1990,nr 30, poz.179, art. 1, pkt.1 - późn. zm.).

zapewnienie bezpieczeństwa turystom na stokach narciarskich. Małopolska Policja prowadzi różnorodne działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa w tych rodzajach turystyki aktywnej.

1. WYBRANE DEFINICJE BEZPIECZEŃSTWA, FUNKCJE, ZADANIA I STRUKTURA ORGANIZACYJNA POLICJI W POLSCE

Bezpieczeństwo jest zdolnością do kreatywnej aktywności podmiotu i oznacza stan obiektywny polegający na braku zagrożenia, odczuwany subiektywnie przez jednostki lub grupy³. W. Pokruszyński formułuje następującą definicję bezpieczeństwa: „...Bezpieczeństwo to stan i proces trwania, przetrwania i rozwoju”⁴. Zawiera ona takie elementy jak: istotę bezpieczeństwa, obejmuje konkretne obszary rozważań, jednoznaczność pojęciową, określoną wartość a także uwzględnia kryteria wartościowania i użyteczność w sytuacji dynamicznych przemian. J. Piwowarski patrząc przez pryzmat kultury bezpieczeństwa formułuje spektralną definicję bezpieczeństwa: „...Bezpieczeństwo jest to dla określonego, jednostkowego lub zbiorowego podmiotu, dotyczący go bezpośrednio lub pośrednio, wielowarstwowy fenomen (zjawisko) i pojęcie, którego spektrum tworzą następujące komponenty: pożądaný stan, wartość instrumentalna, proces rozwoju i konstrukt społeczny”⁵. V. Porada, badacz czeski, definiuje stan bezpieczeństwa, jako system wzajemnie związanych i w różnym stopniu wywierających wpływ czynników i ich własności, mających wpływ na powstanie, rozwój i rezultaty zjawisk społecznych, które negatywnie wpływają na zdrowie, życie i wszelkie, inne wartości w konkretnym społeczeństwie⁶. Wartość bezpieczeństwa zmienia się w czasie, ponieważ warunki otoczenia ulegają zmianie, zmianom ulegają również poszczególńi ludzie i całe społeczeństwa. Należy, zatem stwierdzić, że zmiany te muszą być obserwowane i muszą wpływać na zmianę poziomu bezpieczeństwa⁷.

³ L. Korzeniowski, *Zarządzanie bezpieczeństwem. Rynek, ryzyko, zagrożenia, ochrona*, PSB, Kraków, 2000, s.437.

⁴ W. Pokruszyński, J. Piwowarski, *Teoria Bezpieczeństwa*, Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa Publiczne i indywidualnego „Apeiron” w Krakowie, Kraków 2014, s. 30.

⁵ Ibidem s. 31.

⁶ V. Porada, *Teoritecky rozbor policejni informace, situace, a identifikace policejni cinnosti*, Praha, „Bezpečnostni teorie a praxe“, Sbornik Policejni akademie CR 2003, s. 259 – 271.

⁷ G. Welander, L. Svanstrom, R. Ekman, *Safety Promotion and Introduction, Revised edition*, Krolinska Institutet, Stockholm, 2004, s. 10.

Podstawową instytucją w państwie polskim, zobligowaną do ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz do utrzymywania bezpieczeństwa i porządku publicznego jest Policja. Jako umundurowana i uzbrojona formacja służąca społeczeństwu i przeznaczona do ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz do utrzymywania bezpieczeństwa i porządku publicznego⁸. Jako jedyna ma tak jasno i bezpośrednio sformułowany cel powołania oraz zadania w zakresie bezpieczeństwa publicznego. Podstawowe funkcje Policji w obszarze bezpieczeństwa publicznego to:

- ochronna,
- prewencyjna,
- wykrywcza,
- administracyjna,
- kontrolna .

Policja, jako instytucja dążąc do realizacji określonych wyżej funkcji wykonuje następujące zadania⁹:

- ochrona życia i zdrowia ludzi oraz mienia przed bezprawnymi zamachami naruszającymi te dobra;
- ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego, w tym zapewnienie spokoju w miejscach publicznych oraz w środkach publicznego transportu i komunikacji publicznej, w ruchu drogowym i na wodach przeznaczonych do powszechnego korzystania;
- inicjowanie i organizowanie działań mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami społecznymi;
- wykrywanie przestępstw i wykroczeń oraz ściganie ich sprawców;
- nadzór nad strażami gminnymi (miejskimi) oraz nad specjalistycznymi uzbrojonymi formacjami ochronnymi w zakresie określonym w odrębnych przepisach;
- kontrola przestrzegania przepisów porządkowych i administracyjnych związanych z działalnością publiczną lub obowiązujących w miejscach publicznych;
- współdziałanie z policją innych państw oraz ich organizacjami międzynarodowymi na podstawie umów i porozumień międzynarodowych oraz odrębnych przepisów;

⁸ Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz.U.1990,nr 30, poz.179, art. 1, pkt.1 - późn. zm.).

⁹ Ibidem, art. 1 pkt.2.

- gromadzenie, przetwarzanie i przekazywanie informacji kryminalnych;
- prowadzenie bazy danych zawierającej informacje o wynikach analizy kwasu dezoksyrybonukleinowego (DNA);
- utworzenie, eksploatacja i utrzymanie systemu informacyjnego umożliwiającego organom administracji rządowej i organom sprawiedliwości przekazywanie oraz dostęp do danych gromadzonych w Systemie Informacyjnym Schengen (SIS), niezbędnych z punktu widzenia funkcjonowania obszaru Schengen.

W granicach swych zadań policja w celu rozpoznawania, zapobiegania i wykrywania przestępstw i wykroczeń wykonuje czynności:

- operacyjno-rozpoznawcze,
- dochodzeniowo-śledcze,
- administracyjno-porządkowe¹⁰.

Centralnym organem administracji rządowej, właściwym w sprawach ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz utrzymania bezpieczeństwa i porządku publicznego, jest Komendant Główny Policji, podległy ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych¹¹. Organami administracji rządowej na obszarze województwa są ¹²:

- wojewoda przy pomocy komendanta wojewódzkiego Policji na terenie województwa,
- Komendant Powiatowy (Miejski) Policji a terenie powiatu(miasta),
- Komendant Komisariatu Policji a terenie gmin (dzielnic miasta).

Komendant Główny Policji określa szczegółowe zasady organizacji i zakres działania komend, komisariatów oraz metody i formy wykonywania zadań przez poszczególne służby policyjne. Bezpieczeństwa i porządku publicznego strzeże w Polsce 100 000 policjantów zatrudnionych w Komendzie Głównej Policji, 16 Komendach Wojewódzkich, Komendzie Stołecznej Policji i 309 Komendach Miejskich/Powiatowych, które są podzielone na komisariaty oraz komisariaty specjalistyczne / np. komisariaty wodne, autostradowe i lotnicze.

2. TURYSTYKA AKTYWNA - DEFINICJA I WYBRANE RODZAJE

Turystyka aktywna jest obecnie jedną z najprężniej rozwijających się form turystyki, w której głównym celem jest podejmowanie różnego

¹⁰ Ibidem art.14 ust. 1.

¹¹ Ibidem, art.5 pkt.1.

¹² Ibidem, art. 6 pkt. 1 ppkt.1,2,3.

rodzaju aktywności rekreacyjnej sprzyjającej regeneracji sił fizycznych i psychicznych. Współcześnie odgrywa ona coraz większe znaczenie w aktywizacji gospodarczej regionów, które nie mają możliwości rozwoju innych dziedzin gospodarki¹³. Według T. Łobożewicza „...turystyka aktywna jest rodzajem turystyki, w której głównym lub ważnym elementem wyjazdu – niezależnie od czasu trwania działalności turystycznej – jest podejmowanie szczególnych form aktywności rekreacyjnej lub hobbistycznej. Turystą aktywnym jest osoba, która udaje się poza miejsce zamieszkania dla podjęcia rekreacji ruchowej w wybranych dyscyplinach turystycznych lub sportowych. Działalność to może przybrać też postać zajęć hobbistycznych ukierunkowanych na rozwój sprawności fizycznej i intelektualnej¹⁴. W Polskiej strategii rozwoju krajowego produktu turystycznego, turystykę aktywną zaliczono do jednego z pięciu markowych produktów turystyki polskiej.

Wśród rodzajów turystyki aktywnej można wyróżnić:

- turystykę samochodową,
- turystykę wodną,
- turystykę narciarską¹⁵

Turystyka samochodowa polegać będzie na przemieszczaniu się środkami transportu, jakimi mogą być pojazdy samochodowe, motocykle, autobusy do miejsc gdzie podejmowana będzie określona działalność rekreacyjna. Turystyka wodna polegać będzie na podejmowaniu aktywności ruchowej za pomocą sprzętu pływającego np. kajaków, łodzi żaglowych lub motorowych. Natomiast turystyka narciarska obejmuje narciarstwo biegowe i narciarstwo zjazdowe.

3. DZIAŁANIA MAŁOPOLSKIEJ POLICJI ZAKRESIE ZAPEWNIENIA BEZPIECZEŃSTWA WYBRANYCH RODZAJÓW TURYSTYKI AKTYWNEJ

W skład struktury organizacyjnej Małopolskiej Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie wchodzi:

- 2 komendy miejskie policji,
- 18 komend powiatowych.

¹³ A. Świeca, *Aktywne formy wypoczynku – wyzwaniem współczesnego człowieka*, w: A. Świeca, K. Kałamucki (red), *Turystyka aktywna i jej rozwój na Roztoczu – regionie pogranicza*, Lublin, s. 13.

¹⁴ T. Łobożewicz, G. Bięńczyk, *Podstawy turystyki*, Warszawa 2001, s. 132.

¹⁵ T. Łobożewicz, G. Bięńczyk, *Podstawy turystyki*, Warszawa 2001, s. 133.

Każda z tych komend posiada w swoich strukturach wydziały ruchu drogowego. Zadania szczegółowe policjantów Wydziałów Ruchu Drogowego, poszczególnych komend miejskich i powiatowych województwa małopolskiego są dostosowywane do zagrożeń w ruchu drogowym występujących w poszczególnych miastach i powiatach. Działania Policji zmierzające do zapewnienia bezpieczeństwa turystyki samochodowej aktywizują się w okresach świątecznych, ferii dziecięcych, weekendów oraz okresach wakacji. W tych okresach zauważalny jest wzmożony ruch pojazdów szczególnie do obszarów górskich.

W Małopolsce atrakcyjnym obszarem ze względu na możliwość uprawiania narciarstwa jest Podhale. Do najczęściej odwiedzanych miejscowości należą Zakopane, Białka Tatrzańska i Bukowina Tatrzańska. Z uwagi na wzrost zagrożenia bezpieczeństwa w ruchu drogowym na głównej drodze dojazdowej do tych obszarów tzw. „Zakopiance”, drogach alternatywnych oraz pozostałych drogach tranzytowych województwa, policja rokrocznie dyslokuje w ich rejonie zwiększone siły. Prowadzone są tzw. „akcje wzmożone” „Bezpieczne ferie”, których celem jest zapewnienie bezpieczeństwa turystom wypoczywającym na terenie województwa małopolskiego. Głównym zadaniem Policji Drogowej w tym czasie są kontrole prawidłowości przewozu dzieci i młodzieży na zimowy wypoczynek. Szczególnym nadzorem są objęte zorganizowane formy przewozu uczniów, sprawdzany jest każdorazowo stan trzeźwości kierującego, dokumenty uprawniające do wykonywania przewozu osób, stan techniczny pojazdów i jego obowiązkowe wyposażenie. Weryfikacja prawidłowości przewozu dokonywana jest także na głównych trasach Małopolski. Kontrole prowadzone są we współpracy z Inspekcją Transportu Drogowego Oprócz działań kontrolnych policjanci w czasie ferii prowadzą nasiloną działalność profilaktyczną w miejscach zorganizowanego zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży, prowadząc spotkania, pogadanki edukacyjne z zakresu bezpieczeństwa w ruchu drogowym jak również na temat minimalizowania zagrożeń i przeciwdziałania wszelkim zjawiskom negatywnie oddziałującym na dzieci i młodzież. Ponadto na stronach internetowych Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie publikuje się na bieżąco wykaz objazdów i tras alternatywnych do Zakopanego oraz informacje o najpoważniejszych zagrożeniach w ruchu drogowego

Małopolska Policja posiada w swojej strukturze organizacyjnej Komisarjat Wodny, który prowadzi działania kontrolne terenów przywodnych, miejsc rekreacyjno wypoczynkowych. W szczególności kontrolowane są

miejsca wyznaczonych kąpielisk, campingów, parkingów, tras dojazdowych, ich oznakowanie, rozmieszczenie i prawidłowe zabezpieczenie przystani oraz wypożyczalni sprzętu pływającego. Dla podniesienia bezpieczeństwa korzystania z wód, działania prowadzone są następujących formach:

- wizyty w szkołach,
- akcje już pływam - medal drugoklasisty,
- spotkania w posterunkach sezonowych,
- nie jesteśmy sami - materiały dla nauczycieli,
- filmy edukacyjne.

Małopolscy policjanci Komisariatu Wodnego w okresie zimowym pełnią także służbę na stokach narciarskich. Decyzją Małopolskiego Komendanta Wojewódzkiego miesiącach zimowych w Małopolsce została wprowadzona służba patrolowo – interwencyjna na stokach narciarskich i szlakach turystycznych przeznaczonych do turystyki narciarskiej Służbę w „patrolach narciarskich” pełnią – odpowiednio przeszkoleni i przygotowani, mający narciarskie doświadczenie – policjanci. Do głównych działań policjantów pełniących tego rodzaju służbę należy:

- zapobieganie przestępstwom i wykroczeniom,
- zapewnienie tam ładu i porządku, eliminowanie zagrożeń,
- represjonowanie osób naruszających porządek prawny oraz współpraca z górskim lub tatrzańskim ochotniczym pogotowiem ratunkowym.

Działania Policji na drogach publicznych, akwenach wodnych i stokach narciarskich nie w pełni spełniają oczekiwania uczestników turystyki aktywnej, dlatego niezbędnym jest wprowadzenie poszerzonego katalogu działań przyczyniających się do poprawy bezpieczeństwa w podanych wyżej formach turystyki aktywnej.

4. POŻĄDANY KATALOG ZADAŃ POLICJI ZMIERZAJĄCYCH DO POPRAWY BEZPIECZEŃSTWA W TURYSTYCE SAMOCHODOWEJ, AKWENACH WODNYCH ORAZ STOKACH NARCIARSKICH

Katalog zadań realizowanych przez policjantów Wydziałów Ruchu Drogowego Komend Miejskich Policji oraz Komend Powiatowych Województwa Małopolskiego związanych z poprawą bezpieczeństwa w ruchu drogowym obecnie jest oparty na akcyjności, oznacza to prowadzenie poszczególnych akcji np., „Bezpieczne Ferie”, „Bezpieczny Weekend” sporadycznie. W czasie tych akcji występuje intensyfikacja działań patroli policyjnych na drogach, policjanci ruchu drogowego rygorystycznie egzekwują przepisy ruchu drogowego. Kierujący notorycznie łamiący przepisy ruchu drogo-

wego w innych okresach, w tym czasie stają się przykładowymi użytkownikami dróg. Na pochwałę zasługuje jedynie działalność profilaktyczna prowadzona wśród dzieci i młodzieży. Policja drogowa w celu poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym powinna w ramach swoich zadań realizować następujące czynności

- zwiększyć ilość patroli na drogach małopolskich, tyczy to się zarówno tras dojazdowych jak też terenów wiejskich,
 - patrole dyslokować na podstawie analizy bezpieczeństwa ruchu drogowego na danym obszarze,
 - wyznaczać policjantom konkretne zadania w zależności od występujących na danym terenie zagrożeń (np. niestosowanie się kierujących do sygnalizacji świetlnej, przekraczanie dozwolonej prędkości itp.),
 - bezwzględne egzekwowanie przez przełożonych od policjantów wykonywania nałożonych zadań,
 - bezwzględnie egzekwować przestrzeganie przepisów ruchu drogowego przez kierujących pojazdami,
- rygorystycznie karać kierujących popełniających wykroczenia drogowe, które mogą być przyczyną wypadków drogowych,
- prowadzić zwiększoną ilość akcji związanych z ujawnianiem nietrzeźwych kierujących,
 - prowadzić pogadanki dla osób posiadających punkty karne za jazdę niezgodną z przepisami ruchu drogowego.

Realizacja powyższych działań pozwoliłaby ograniczać zarówno ilość wypadków jak i kolizji drogowych, a także popełnianie przez kierujących rażących wykroczeń w ruchu drogowym, które są częstymi przyczynami zdarzeń drogowych.

W celu poprawy bezpieczeństwa na obszarach wodnych i przywodnych, Policja realizuje zadania wynikające z Porozumienia zawartego pomiędzy Komendantem Głównym Policji, a Prezesem Zarządu Głównego Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego. Współpraca ta prowadzi do ciągłej poprawy stanu bezpieczeństwa i porządku na wodach i terenach przywodnych oraz do ograniczenia liczby osób tonących, chociaż nie jest to poprawa zadowalająca. Dlatego Policja powinna podjąć jeszcze bardziej aktywnie działania zmierzające do ochrony życia i zdrowia ludzkiego.

W pierwszej kolejności powinno się podejmować działania, zmierzające do skutecznego zabezpieczenia tych miejsc wypoczynku nad wodą, gdzie jest najwyższa frekwencja osób wypoczywających oraz tam, gdzie występuje największe zagrożenie utonięciami. Tworzone są, co prawda se-

zonowe posterunki wodne, ale służba patrolowa policji w zależności od potrzeb powinna tam być pełniona w godzinach największej frekwencji na kąpieliskach. Działania patrolowe policji w tych miejscach winny być koordynowane z ratownikami WOPR, którzy będą pełnić swoją służbę we wszystkich znanych i dopuszczonych do użytku kąpieliskach. W ramach szerokich działań Policji, realizowane winny być następujące działania:

- zapewnienie stosownej ilości służb w miejscach masowego wypoczynku,
- ograniczenie liczby wypadków utonięć m.in. poprzez: sprawdzanie tzw. „dzikich kąpielisk”,
- eliminowanie przypadków spożywania alkoholu przez osoby pływające i przebywające na jednostkach pływających,
- egzekwowanie przestrzegania porządku i bezpieczeństwa przez łowiących ryby,
- prewencyjne kontrole trzeźwości osób obsługujących infrastrukturę rekreacyjno sportową w tym także ratowników WOPR.

Ponadto, mając na uwadze zminimalizowanie niebezpieczeństwa utraty życia lub uszkodzenia ciała osób kąpiących się i uprawiających sporty wodne, należy:

- egzekwować od lokalnych władz samorządowych opracowywanie Przepisów Prawa Miejscowego dla akwenów wodnych,
- egzekwować od właścicieli kąpielisk umieszczanie w wyznaczonych miejscach do wodowania regulaminu uprawiania sportów wodnych i motorowodnych,
- bezwzględnie sprawdzać dokumenty związane z łodziami motorowymi, uprawnienia osób kierujących tymi jednostkami, ich stan trzeźwości oraz respektowanie przez nich przepisów żeglugi śródlądowej,
- realizować więcej konkursów i akcji mających na celu propagowanie bezpieczeństwa na akwenach wodnych zarówno wśród dzieci i dorosłych.

Podjęcie wyżej wspomnianych działań pozwoli na podniesienie bezpieczeństwa na obszarach, gdzie uprawiana jest turystyka wodna. Szczególną rolę będą miały działania profilaktyczne oraz egzekwowanie prawa, zarówno wśród kąpiących się, jak i korzystających ze statków wodnych. Działania te pozwolą ocalić niejedno życie ludzkie, a także uniknąć dotkliwych obrażeń ciała u osób kąpiących się.

W zakresie poprawy bezpieczeństwa na stokach narciarskich policjanci powinni:

- prowadzić akcje profilaktyczne promujące katalog zasad bezpiecznej turystyki zimowej,

- w okresie jesiennym prowadzić akcje profilaktyczne dotyczące bezpiecznego użytkowania stoków narciarskich w szkołach przede wszystkim używania kasków przez dzieci do 15 roku życia,
- w okresie zimowym pełnić służbę na stokach narciarskich cieszących się największą frekwencją wśród narciarzy i snowboardzistów,
- rygorystycznie egzekwować od narciarzy przestrzeganie przepisów dotyczących używania przez dzieci kasków ochronnych,
- kontrolować trzeźwość narciarzy i snowboardzistów użytkujących stoki narciarskie,
- wykorzystywać działające na stokach narciarskich urządzenia nagłaśniające do promowania katalogu zasad bezpiecznej turystyki narciarskiej.

Powyższy katalog działań, zarówno profilaktycznych jak i prewencyjnych realizowanych przez policję w ramach poprawy bezpieczeństwa narciarzy, szczególnie na stokach narciarskich pozwoliłby zapobiec wielu wypadkom i kontuzjom .

ZAKOŃCZENIE

Turystyka jest zjawiskiem społecznym, ponieważ osoba podejmując podróż turystyczną, wchodzi w rolę społeczną, jaką jest rola turysty. Wyjazd w celach turystycznych wymaga wchodzenia w kontakt z różnymi społecznościami. Może to być zarówno grupa turystyczna jak i społeczność miejsca docelowego¹⁶. W związku z wyżej przedstawionymi cechami turystyki pojawiają się sytuacje stanowiące bezpośrednie zagrożenie dla osoby turysty oraz dla środowiska naturalnego. Zagrożenia dla turysty skutkują przede wszystkim ryzykiem uszkodzenia ciała, czy śmierci. Policja jest instytucją zobligowaną prawem do zapewnienia bezpieczeństwa uczestnikom turystyki. W wybranych rodzajach turystyki, tzn. turystyki samochodowej, wodnej oraz narciarskiej funkcjonariusze policji powinni intensyfikować realizację określonych zadań zmierzających do zmniejszenia zagrożeń i czyhających na uprawiających wspomniane formy turystyki. W celu zapewnienia bezpieczeństwa na drogach policja drogowa powinna w pierwszej kolejności zwiększyć ilość patroli, bezwzględnie egzekwować przestrzeganie przepisów ruchu drogowego przez kierujących pojazdami, prowadzić zwiększoną ilość akcji związanych z ujawnianiem nietrzeźwych kierujących potencjalnych sprawców wypadków drogowych. Policja

¹⁶ A. Niezgodą, P. Zmyślony, *Popyt turystyczny, uwarunkowania i perspektywy rozwoju*, Poznań 2006, s. 12.

wodna winna zapewnić stosowną ilość policjantów w miejscach masowego wypoczynku, rygorystycznie egzekwować przestrzeganie przepisów obowiązujących na wodach, eliminować przypadki spożywania alkoholu przez osoby pływające i przebywające na jednostkach pływających. Natomiast w zakresie poprawy bezpieczeństwa na stokach narciarskich należy w okresie jesiennym prowadzić akcje profilaktyczne dotyczące bezpiecznego użytkowania stoków narciarskich w szkołach, w okresie zimowym pełnić służbę na stokach narciarskich cieszących się największą frekwencją wśród narciarzy i snowboardzistów, rygorystycznie egzekwować od narciarzy przestrzeganie przepisów dotyczących używania przez dzieci kasków ochronnych oraz kultury jazdy narciarzy i snowboardzistów. Wymienione wyżej działania przyczynią się do poprawy bezpieczeństwa turystyki samochodowej, wodnej i narciarskiej. Pozwolą zachować niejedno ludzkie życie oraz przyczynią się do ograniczenia wypadków i obrażeń ciała uczestników tych rodzajów turystyki, a także poprawią wizerunek Policji jako instytucji dbającej o bezpieczeństwo obywateli.

BIBLIOGRAFIA

1. Korzeniowski L.F., *Zarządzanie bezpieczeństwem. Rynek, ryzyko, zagrożenia, ochrona*, PSB, Kraków, 2000.
2. Łobożewicz T., Bieńczyk G., *Podstawy turystyki*, Warszawa 2001.
3. Niezgoda A., Zmysłony P., *Popyt turystyczny, uwarunkowania i perspektywy rozwoju*, Poznań 2006.
4. Pokruszyński W., Piwowarski J., *Teoria Bezpieczeństwa*, Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa Publicznego i indywidualnego „Apeiron” w Krakowie, Kraków 2014.
5. Porada V., *Teorický rozbor policejní informace, situace, a identifikace policejní činnosti*, Praha, „Bezpečnostní teorie a praxe“, Sborník Policejní akademie CR 2003, s. 259 – 271.
6. Świeca A., *Aktywne formy wypoczynku – wyzwaniem współczesnego człowieka*, w: A. Świeca, K. Kałamucki (red), *Turystyka aktywna i jej rozwój na Roztoczu – regionie pogranicza*, Lublin.
7. *Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji* (Dz.U.1990, nr 30, poz.179, art. 1, pkt.1 - późn. zm.).
8. Welander G., Svanstrom L., Ekman R., *Safety Promotion and Introduction, Revised edition*, Krolinska Institutet, Stockholm, 2004.